

Kittilä

PIENHANKINTAOHJE

Hyväksytty Kvalt 4.3.2019 § 5

Voimaantulo 17.4.2019

SISÄLLYS

PIENHANKINTAOHJE	1
1 PIENHANKINTOJEN TAUSTAA JA TAVOITE	3
<i>Taustaa</i>	3
<i>Tavoite</i>	3
2 ERI TAVAT TEHDÄ PIENHANKINTA.....	4
<i>Suorahankinta</i>	4
<i>Tarjouskilpailun järjestäminen</i>	4
<i>Suorahankinta poikkeustapauksissa</i>	4
<i>Eurorajat pienhankinnan toteutustavan valitsemiseksi.....</i>	5
3 PIENHANKINTAPROSESSIN PÄÄPIIRTEET	6
4 TARJOUSKILPAILU	7
5 HANKINTOJEN PERIAATTEET.....	10
6 CLOUDIA PIENHANKINTAJÄRJESTELMÄ	11
7 DOKUMENTIT, LINKIT JA LISÄTIEDOT.....	12
<i>Hankintoihin liittyvät kunnan omat dokumentit</i>	12
<i>Yleiset linkit ja dokumentit</i>	12
<i>Sanasto pienhankinnoissa</i>	13
LIITE 1. ASIAKIRJOJEN KOKONAISUUS.....	14

1 PIENHANKINTOJEN TAUSTAA JA TAVOITE

TAUSTAA

Pienhankintoja ovat kansalliset kynnsarvot alittavat hankinnat:

1. alle 60 000 € tavarahankinnat, palveluhankinnat ja suunnittelukilpailut
2. alle 150 000 € rakennusurakat
3. alle 400 000 € sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut
4. alle 300 000 € muut erityiset palvelut (mm. ruokapalvelut sekä oikeudelliset palvelut)
5. alle 500 000 € käyttöoikeussopimukset

Pienhankinnat toteutetaan näiden ohjeiden mukaisesti. Koosta riippumatta hankinnat tehdään aina huolellisesti ja hyvää hankintatapaa noudattaen. Pienhankintoja ei säätele hankintalaki, mutta niitä säätelevät EU:n perustamissopimuksen mukaiset yleiset periaatteet eli tasapuolisuuden, syrjimättömyyden, avoimuuden ja suhteellisuuden periaatteet (ks. kohta 5 Hankintojen periaatteet). Hankintapäätösten hyväksymisvaltuudet päätetään vuosittain osana talousarviokäsittelyä ja ne ovat osa kunnan talousarviota.

TAVOITE

Tavoitteena pienhankinnoissa on tarkoituksenmukaisen ja laadukkaan tuotteen tai palvelun saaminen kustannustehokkaaseen hintaan.

Lisäksi kunta rohkaisee turvaamaan PK-yrittäjien osallistumismahdollisuudet. Paikallisten toimittajien tarjousmahdollisuudet huomioimalla vahvistetaan aluetaloutta, tuetaan työpaikkojen syntymistä kunnan ja maakunnan alueella ja edesautetaan alueen palveluvalikoiman laajenemista.

Pienhankinnat toteutetaan kevyillä ja joustavilla menetelmillä. Tavoitteena on saada luotettava näkemys hankittavan tavaran tai palvelun hintatasosta.

Pienhankinnat voidaan tehdä erilaisin hankintamenettelyin. Hankintamenettelyjä on kuvattu tarkemmin hankintaohjeessa. Pienhankinnoissa tavoitteena on luoda myös uusia hyviä hankintamenettelyjä.

2 ERI TAVAT TEHDÄ PIENHANKINTA

SUORAHANKINTA

Suorahankinta tarkoittaa pienhankinnoissa hankintaa ilman tarjouskilpailun järjestämistä. Hankinta voidaan toteuttaa suorahankintana jos hankinnan arvo on vähäinen. Hankinta tehdään

- suoraan yhdeltä toimittajalta (alle 5 000 euron hankinnoissa eli sivun 5 taulukon kohta 1) tai
- selvittämällä hinnat hintatiedustelun avulla ennen ostamista (5 000 – 10 000 euron hankinnoissa eli sivun 5 taulukon kohta 2).

Suorahankinnalla ei tarkoiteta tilauksia, jotka kunta tekee kilpailutettujen sopimusten puitteissa. Tilaukset ovat tällöin jo kilpailutettujen sopimusten täytäntöön panemista.

TARJOUSKILPAILUN JÄRJESTÄMINEN

Määrältään 10 000 € suuremmat, mutta kuitenkin alle kansallisten kynnyсарvojen jäävät hankinnat toteutetaan tarjouskilpailulla (sivun 5 taulukon kohta 3). Tarjouskilpailussa hankinnan sisältö määritellään tarjouspyyntöön ja toimittajat tarjoavat tarjouspyynnön mukaisesti.

Tarjouskilpailut toteutetaan Cludia Pienhankintajärjestelmän kautta. Cludia Pienhankintajärjestelmä helpottaa hankintayksikön työtä, tekee koko prosessin hallitummaksi ja yhteneväisemmäksi ja vähentää virheiden mahdollisuutta. Pienhankintajärjestelmässä on paljon hankinnoissa auttavaa ohjeistusta ja sinne voi tallentaa tarjouspyyntömalleja tulevien hankintojen avuksi. Järjestelmä mahdollistaa myös pienhankintojen seuraamisen. Pienhankintajärjestelmän avulla hoituvat myös hankintailmoitukset, joten PK-sektorin tieto avoimista kilpailutuksista lisääntyy. Sähköisen palvelun avulla tarjoaminen on myös toimittajille helpompaa.

SUORAHANKINTA POIKKEUSTAPAUKSISSA

Poikkeuksellisesti suorahankintoja voidaan tehdä myös yli 10 000 euron hankinnoissa. Suoran hankintamenettelyn perusteina tällöin voivat olla muun muassa:

- hankittavaa tuotetta ei ole todennettavasti muualta saatavissa tai
- kysymyksessä on lisähankinta tai
- kysymyksessä on poikkeuksellinen kiiretilanne, joka ei johdu hankintayksiköstä tai
- hankinnan tarkoituksena on ainutkertaisen taideteoksen tai taiteellisen esityksen luominen tai hankkiminen

EURORAJAT PIENHANKINNAN TOTEUTUSTAVAN VALITSEMISEKSI

1 Suorahankinta	Alle 5 000 € tavara- ja palveluhankinnat Suorahankinta tehdään valitulta toimittajalta. Erillistä kirjallista hankintapäätöstä ei tehdä eikä toimittajalle lähetetä oikaisuohjetta.
2 Hintatiedustelu	5 000 € – 10 000 € tavara- ja palveluhankinnat Hintatiedustelu tehdään noin viidelle tarjoajalle esim. sähköpostilla tai nettivertailuna ja siitä tehdään sisäinen vertailu tai muistio, joka tallennetaan. Erillistä kirjallista hankintapäätöstä ei tehdä eikä tarjoajille lähetetä oikaisuohjetta.
3 Sähköinen tarjouskilpailu	10 000 € – 60 000 € hankinnat Hankinnat kilpailutetaan Cludia Pienhankinta -järjestelmän kautta. Hankinnasta tehdään hankintapäätös, joka lähetetään tarjoajille. Hankintapäätöksen mukana lähetetään oikaisuohje.

POIKKEUKSET:

- Rakennusurakat, joissa hankintalain asettama raja on 150 000 €, toteutetaan kilpailutus Cludia Pienhankinnan kautta hankinnan arvon ylittäessä 60 000 €. Kun rakennusurakan ennakoitu arvo on 20 001 € - 60 000 €, toteutetaan hankinta taulukon menettelyllä 2 Hintatiedustelu. Kun ennakoitu arvo jää alle 20 001 €, voidaan tehdä taulukon kohdan 1 tarkoittama hankinta suoraan yhdeltä toimijalta.
- Rakentamiseen ja rakennusten tutkimiseen liittyvät suunnittelupalvelut, joissa palvelun toimittajalle on todennettavasti jo syntynyt tunnettu asiantuntijuus kohteesta, voidaan hankkia suorahankintana kohdassa 1 esitetyllä tavalla suoraan yhdeltä toimittajalta, kun niiden arvo jää alle 20 001 €. Hankinnasta tulee laatia sisäinen muistio, jossa perustellaan kohteen tunnettu asiantuntijuus kyseisen toimittajan osalta.
- Sosiaali- ja terveystalot, joissa hankintalain asettama raja on 400 000 €, toteutetaan kilpailutus Cludia Pienhankinnan kautta hankinnan ylittäessä 20 000 €. Muussa tapauksessa voidaan tehdä taulukon kohdan 1 tarkoittama hankinta suoraan yhdeltä toimittajalta.
- Muissa erityispalveluissa, joissa hankintalain asettama raja on 300 000 €, toteutetaan kilpailutus Cludia Pienhankinnan kautta hankinnan ylittäessä 20 000 €. Muussa tapauksessa voidaan tehdä taulukon kohdan 1 tarkoittama hankinta suoraan yhdeltä toimittajalta.
- Käyttöoikeussopimuksissa, joissa hankintalain asettama raja on 500 000 €, toteutetaan kilpailutus Cludia Pienhankinnan kautta hankinnan ylittäessä 20 000 €. Muussa tapauksessa voidaan tehdä taulukon kohdan 1 tarkoittama hankinta suoraan yhdeltä toimittajalta.

PUITESOPIMUKSET

- Jos ostosta on jo kilpailutettu **puitesopimus**, jossa kaikki ehdot on ilmoitettu, ei puitesopimuksen alaista tilausta tarvitse erikseen kilpailuttaa eikä siitä tarvitse tehdä hankintapäätöstä. Tilaukset tehdään määrärahaavarausten puitteissa ja laskut hyväksytään hankintapäätösten hyväksymisvaltuuksien mukaisesti.
- Jos kaikkia puitejärjestelyn ehtoja ei ole usean toimittajan kanssa tehdyssä järjestelyssä vahvistettu, kilpailutetaan hankinnat järjestelyyn otettujen toimittajien kesken puitejärjestelyn ehtojen mukaisesti ns. minikisana. Tässä tapauksessa yli 10 000 € euron hankinnasta tehdään hankintapäätös, joka lähetetään tarjoajille. Hankintapäätöksen mukana lähetetään oikaisuohje.

3 PIENHANKINTAPROSESSIN PÄÄPIIRTEET

Selvitä onko kunnassa jo olemassa yhteishankintasopimus tai sopimus, josta voit tilata tarvitsemasi tuotteen/palvelun vai tuleeko sinun ostaa se erikseen. Sopimukset löytyvät Dynasty Asianhallintajärjestelmästä tai niitä voi tiedustella toimialajohtajilta.

Selvitä minkä hintainen hankinta tulee kuntatasolla olemaan. Käytä laskennassa arvonlisäverottomia hintoja.

Ota selvää millaisia mahdollisia ratkaisuja markkinoilla on ja mitä niistä on tarjolla kunnan ja maakunnan alueella.

Alle 10 000 €: tee suorahankinta tai hintatiedustelu

Varmista hankinnan oikea hintataso. Osta tuote / palvelu parhaaksi toteamaltasi toimittajalta.

Yli 10 000 €: järjestä tarjouskilpailu

Kirjoita hankinnan kuvaus ja suunnittele sisältö sekä kriteerit. Harkitse onko hankinta jaettavissa osiin vai onko se yksi kokonaisuus, jonka ostat yhdeltä toimijalta.

Kirjaudu sisään Cludia Pienhankintajärjestelmään ja laadi tarjouspyyntö järjestelmään. Käynnistä tarjouskilpailu Cludiassa. Vinkkaa tarjoajille, että he huomaavat tarjouskilpailun.

Vertaile saadut tarjoukset ja ilmoita tarjoajille kuka voitti. Tee sopimus ja käytä yleisiä sopimusehtoja sopimuksen liitteenä. Tilaa tuote/palvelu voittajalta.

Päätä kunnan vastuuhenkilö, joka seuraa tuotteen / palvelun toimivuutta ja anna tarvittaessa sopimuskumppanille palautetta. Dokumentoi sopimusajan käyttökokemukset, poikkeamat, reklamaatiot jne.

4 TARJOUSKILPAILU

Sähköisen tarjouskilpailun suunnittelun ja toteuttamisen eri vaiheet

1. Selvitä mahdollisuuksien mukaan onko kunta aiemmin hankkinut vastaavaa tuotetta/palvelua, kuinka tyytyväisiä edelliseen sopimukseen ja toimittajaan on oltu, mitkä hankinnan kustannukset ovat olleet koko elinkaaren ajalta jne.
2. Laske hankinnan kokonaisarvo sopimusajaksi huomioiden myös mahdolliset optio-kaudet. Mikäli arvonlisäveroton hinta ylittää kansallisen kilpailutuskyynnyksen, käytä hankintaohjetta. Tarkista tuotteen/palvelun tarpeen laajuus kunnassa, sillä hankinnan arvo tulee laskea ja hankinta toteuttaa koko kunnan tarpeen, ei vain oman osastosi tarpeen mukaan. Mikäli tavarahankintasopimuksen kohteena on leasing, vuokraus tai osamaksulla hankkiminen ja sopimus on voimassa toistaiseksi tai määrittelemättömän ajan, laske sopimuksen ennakoitu kuukausiarvo kerrottuna luvulla 48.
3. Selvitä millaisia vaihtoehtoja markkinoilla on tarpeen täyttämiseen, huomioi noin viisi toimittajaa.
4. Selvitä olisiko hankinnassa mahdollista hyväksyä osatarjouksia, jotta pienemmätkin yritykset voisivat tarjota.
5. Luo tarjouspyynnön sisältö.
 - Kuvaa kattavasti mitä olet hankkimassa. Toimittajat päättävät kuvauksen perusteella kiinnostuksensa tarjouspyyntöön.
 - Kirjaa auki hankinnan vaiheet, jotta toimittajat näkevät miten hankinta tulee etenemään.
 - Suunnittele tarjoajan kelpoisuusehdot ja miten ne todennetaan. Tarjoajille kannattaa asettaa kelpoisuusehtoja, jotka varmistavat tarjoajien kyvyn toteuttaa hankinta. Mikäli tarjoajilta odotetaan kelpoisuustodistuksia, kannattaa ne pyytää vain kilpailutuksen voittajaehdokkaalta.
 - Määrittele tuotteen / palvelun pakolliset vaatimukset. Huomioi että laatua voi varmistaa hyvin pitkälle määrittämällä tuotteelle / palvelulle pakollisia vaatimuksia.
 - Kuvaa tarjouksen vertailuperusteet. Vertailuperusteita suunniteltaessa tulee huomioida, mitä on asetettu pakollisiksi vaatimuksiksi. Mikäli pakolliset vaatimukset ovat kattavat, vertailuperusteeksi voi tulla pelkkä hinta, tai hinnan rinnalle voi määrittää muita laatuvaatimuksia.
 - Kerro hankinnan keskeiset ehdot (esim. toimitusehdot, sopimusaika)
 - Varaa haluamasi aika kysymysten esittämiselle ja ilmoita koska ja miten vastaat niihin.
6. Pidä huolta että hankinnan suunnittelussa on kyseisen hankinnan tarvittava asiantuntemus käytössä. Voit käyttää apuna myös toimittajia: lähetä tarvittaessa tarjouspyyntö tai ne osat siitä, joihin tarvitset kommentteja, vähintään 3 – 5 toimittajalle kommentoitavaksi ennen kilpailutuksen julkaisemista. Varmista ettei kommentointi vääristä kilpailua. Kysy siksi mahdollisimman monen näkemystä, jotta saat kokonaiskäsityksen miten hankinnan kohde olisi parasta kuvata tarjouspyyntöön.
7. Luo kilpailutus Cludia Pienhankintajärjestelmään.
 - Hankinnasta voidaan julkaista ilmoitus myös kunnan verkkosivuilla, jotta mahdollisimman moni tarjoaja saa tiedon hankinnasta. Ilmoita kilpailutuksesta verkkosivujen päivittämisestä vastaavalle henkilölle.
8. Tarjousajan päätyttyä voittaja valitaan saatujen hyväksyttävien tarjousten perusteella ennalta määriteltyjen kriteerien perusteella. Tarjoukset käsitellään tarjouspyynnössä kuvailulla tavalla.
 - Myöhästyneitä tarjouksia ei oteta huomioon.
 - Tarjouspyyntöä vastaamattomat tarjoukset hylätään.

- Tarjoajia voidaan pyytää selventämään tai täydentämään tarjouksissa olevia tietoja ja asiakirjoja. Tämä tarkoittaa asiavirheiden tarkistamista tai puuttuvien liitteiden täydentämistä, sen sijaan hinnasta neuvottelu on kiellettyä.
9. Kilpailutetusta hankinnasta tehdään hankintapäätös ja siihen liitetään oikaisuohje. Voittaneen tarjoajan kanssa tehdään tarvittaessa sopimus, jossa kannattaa viitata yleisiin sopimusehtoihin.
 10. Tarjoukset ja muut hankinta-asiakirjat taltioidaan, tarjousten käsittelytiedot, hankintapäätös ja sopimus kirjataan Dynasty -järjestelmään.
 11. Hankintapäätös julkaistaan kuntalain mukaisesti.

Muuta tärkeää hankinnoissa huomioitavaa

Tulevista hankinnoista kannattaa tiedottaa kunnan nettisivuilla jo ennen kilpailutusta. Hankinnoissa, joissa on todennäköisesti tarvetta tarjoajien verkottumiseen, voidaan järjestää tarjoajille tarkoitettu infotilaisuus. Tarjoajat voivat tarjota yhteisvastuullisesti ryhmittymänä, tai toimia toistensa alihankkijoina.

Tarjouksen tekemiselle varataan kohtuullinen ja riittävä aika ottaen huomioon hankinnan kohteen laatu ja laajuus. Tarjoamiseen ja kysymysten esittämiseen varattava aika ovat kunnan päätettävissä. Aikatauluja määritettäessä on tärkeää muistaa, että sallimalla tarjoajille enemmän aikaa tutustua tarjouspyyntöön ja jättää tarjous saa laadukkaampia tarjouksia. Määrittele siis realistinen aika lisäkysymysten kysymiselle, niihin vastaamiselle (kaikille tarjoajille on annettava samat tiedot) ja tarjousten jättäjälle. Mikäli lautakunta tai kunnanhallitus haluaa kommentoida kriteerejä, tulee tämä tehdä ennen kilpailutuksen julkaisua.

Pienhankinnoissa kohtuullisena aikana tarjousten tekemiselle voidaan katsoa kaksi viikkoa. Kiireellisissä tapauksissa hankinta voidaan toteuttaa tätä lyhemmissäkin ajassa.

Kilpailutetusta hankinnasta tehdään hankintapäätös, josta käy ilmi kuvaus hankintaprosessista, perustelut, hinta ja valittu toimittaja. Perusteluissa ilmoitetaan hylkäämisen perusteet, jos joku tarjoaja tai tarjous on hylätty sekä kuvataan tarjousten vertailu. Päätös lähetetään tiedoksi tarjouksen antaneille. Hankintapäätökseen liitetään oikaisuohje. Määräaika hankinta-oikaisua koskevan vaatimuksen tekemiseen on tarjoajalla 14 päivää hankintapäätöksen tai muun hankintaa koskevan ratkaisun tiedoksisaannista. Sopimusta tai tilausta ei suositella tehtäväksi ennen oikaisuajan päättymistä.

Hankintayksikkö voi itse ottaa hankintapäätöksen tai ratkaisun oikaistavakseen 90 päivän kuluessa siitä, kun hankinta-oikaisun kohteena oleva päätös tai ratkaisu on tehty. Hankinta-oikaisu voidaan tehdä, vaikka sopimus olisi tehty.

Kansallisen kynnysarvon alittavasta hankinnasta tarjoajat eivät voi valittaa hankintalain perusteella markkinaoikeuteen, mutta myös KKV (Kilpailu- ja kuluttajavirasto) valvoo julkisten hankintojen lain mukaista toteutumista, erityisfokuksena heillä ovat suorahankinnat.

Julkisuus

Hankinta-asioissa on noudatettava säädöksiä yleisten asiakirjojen julkisuudesta. Hankintapäätöksen jälkeen asiakirjat ovat asianosaisjulkisia ja hankintasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen yleisöjulkisia. Tarjoajia tulee muistuttaa hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä, että salassa pidettävä aineisto on eriteltävä tarjouksiin. Hinta ei voi olla liikesalaisuus eivätkä liikesalaisuuksia ole yleisesti tunnetut tiedot. Tarkista Julkisuuslaista salassa pitämisen peruste, mikäli asiakirjaa ei saa prosessin keskenollessa julkaista kunnan edun tai liikesalaisuuden vuoksi.

Tilaajavastuulaki

Tilaajavastuulaki voi soveltua pienhankintaan, jos hankinnan arvo ylittää tilaajavastuulain soveltamisrajan eli on yli 9 000 euroa ilman arvonlisäveroa tai jos palvelu on kestoaltaan yli 10 päivän työsuoritus ja työ on tavanomaisesti hankintayksikön tiloissa tehtävä työsuoritus tai palvelu. Tilaajavastuulain selvitykset on pyydettävä viimeistään ennen kuin hankinnasta tehdään tilaus tai sopimus. Selvitykset eivät saa olla 3 kk vanhempia.

Sopimuksen seuranta

Sopimusten toteutumista tulee seurata aktiivisesti ja säännöllisesti. Laskutusvaiheessa tulee tarkistaa sopimushinnat, että ne täsmäävät sovittuun. Toimitettujen tavaroiden ja tuotettujen palvelujen tulee olla sellaisia, mitä on sovittu. Poikkeamatietoja tulee seurata, tilaajan on ilmoitettava toimittajalle toimituksessa ja/tai laskutuksessa havaituista puutteista ja virheistä sekä valvottava, että puutteet ja virheet korjataan asianmukaisesti. Sopimuksen seurannasta sekä asiakaspalautteen tärkeydestä on kerrottu lisää hankintaohjeessa.

5 HANKINTOJEN PERIAATTEET

Pienhankintoja ei säätele hankintalaki, mutta niitä säätelevät EU:n perustamissopimuksen mukaiset yleiset periaatteet. Hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Tasapuolisuus

Tarjouspyyntöä tai muita hankinta-asiakirjoja ei saa laatia siten, että hankinnan kohteen määrittely asettaa tarjoajat epätasa-arvoiseen asemaan. Tarjoajien ja tarjousten arvioinnissa tasapuolisuusvaatimus edellyttää, että asetetut vaatimukset koskevat samalla tavoin kaikkia tarjoajia. Toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei saa kohdella eri tavoin eikä erilaisia tilanteita kohdella samalla tavoin, ellei tällainen kohtelu ole objektiivisesti perusteltua.

Syrjimättömyys

Ehdokkaita ja tarjoajia on kohdeltava julkisissa hankinnoissa samalla tavalla riippumatta sellaisista tekijöistä, jotka eivät liity hankinnan toteuttamiseen. Tällaisia tekijöitä ovat erityisesti ehdokkaiden tai tarjoajien kansallisuus taikka sijoittautuminen johonkin jäsenvaltioon tai alueelle. Syrjimätön kohtelu edellyttää siten myös, että eri paikkakunnilta olevia ehdokkaita tai tarjoajia kohdellaan samalla tavoin kuin esimerkiksi oman kunnan yrityksiä. PK-yritysten huomiointi on kuitenkin sallittua esimerkiksi hyväksymällä osatarjoukset. Näin ylläpidetään markkinoilla kilpailua ja mahdollistetaan uusien yritysten ja liikeideoiden syntymistä.

Avoimuus

Avoimuus tarkoittaa pienhankinnoissa, että hankintaprosessi on toteutettu annettujen ohjeiden mukaisesti hankinnan arvo ja luonne huomioon ottaen. Avoimuusperiaate edellyttää, että pienimpiä hankintoja lukuun ottamatta hankinnasta ilmoitetaan siten että tarjoajat saavat siitä tietää, tarjouskilpailun ratkaisemisesta tiedotetaan tarjouskilpailuun osallistuneille ja että hankintaa koskevat asiakirjat ovat lähtökohtaisesti julkisia. Avoimuusperiaatteesta johtuen tarjouspyyntö on saatettava avoimesti kaikkien halukkaiden saataville tai niille, jotka esimerkiksi rajoitetussa menettelyssä on valittu tarjousmenettelyyn.

Avoimuusperiaatteen toteuttamista rajoittavat eräät salassapitotarpeet, jotka on yksilöity viranomaisten toiminnan julkisuutta koskevassa lainsäädännössä.

Suhteellisuus

Suhteellisuusperiaate edellyttää, että hankintamenettelyn vaatimukset ovat oikeassa suhteessa tavoiteltavan päämäärän kanssa. Hankinnan vaatimukset ja toimintamallit suhteutetaan pienhankinnan arvoon ja luonteeseen. Esimerkiksi tarjoajien soveltuvuusehtojen asettamisessa on huomioitava hankinnan luonne ja arvo. Samaten tarjouspyynnön sisältöön tai tarjousmenettelyn ehtoihin liittyvien vaatimusten tulee olla oikeassa suhteessa hankinnan laatuun nähden. Suhteellisuusperiaatteen on katsottu oikeuskäytännössä merkitsevän myös kohtuullisuuden vaatimusten huomioon ottamista. Esim. hankintayksikkö ei saa asettaa liian korkeita liikevaihtovaatimuksia tarjouskilpailuun osallistujille.

6 CLOUDIA PIENHANKINTAJÄRJESTELMÄ

Cloudia pienhankintajärjestelmää käytetään hankinnoissa seuraavasti:

1. Pyydä käyttäjätunnus ja salasana Cloudia Pienhankintapalvelun pääkäyttäjältä.
2. Kirjaudu järjestelmään osoitteessa <https://kilpailutus.cloudia.fi/>
3. Cloudia Pienhankintapalvelun oikeassa ylälaudassa on tukiportaali, josta löydät ohjeistusta Cloudia Pienhankintajärjestelmän käyttöön sekä kirjallisesti että videon muodossa.
4. Kun olet tutustunut ohjeisiin ja valmiina aloittamaan tarjouspyynnön suunnittelun, valitse kohta Kilpailutusjärjestelmä.
5. Tutustu mallipohjiin: etsi löytyykö nyt hankittavaa tuotetta tai palvelua lähellä olevaa tarjouspyyntöä ja tutustu siihen. Selaa myös muita mallipohjia niin voit saada ajatuksia mm. laadun määrittämiseksi tarjouspyyntöön. Samoin jos löydät samankaltaisen jo tehdyn tai keskeneräisen hankinnan, voit ottaa sen pohjaksi omaan hankintaasi.
6. Vie hankinta läpi Clodian tukiportaalissa olevien neuvojen sekä syöttökenttien info-ohjeita noudattaen.

HUOM! Tarjoajat käyttävät järjestelmää osoitteessa <https://pienhankintapalvelu.fi/>

7 DOKUMENTIT, LINKIT JA LISÄTIEDOT

HANKINTOIHIN LIITTYVÄT KUNNAN OMAT DOKUMENTIT

Kittilän kuntastrategia

Kittilän kunnan hankintaohjeet

Kittilän kunnan hallintosääntö

Hankintapäätösten hyväksymisvaltuudet

Saatavilla Intrassa: <https://intra.kittila.fi/hankintaohjeet-ja-uudet-paatosrajat>

YLEISET LINKIT JA DOKUMENTIT

Hankintalaki

- Hankintalaki löytyy osoitteesta <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161397>

Hankinnan arvon laskeminen

- Hankintalaki, 4 luku, Kynnysarvot ja hankinnan ennakoidun arvon laskeminen

Yleiset sopimusehdot

- JYSE 2014, tavarat ja palvelut
- JIT 2015, ICT –hankinnat
- YSE 1998, rakennusurakkasopimukset
- KSE 2013, konsulttisopimukset
- KE 2008, kone- ja kuljetuspalvelut

Tietoa julkisista hankinnoista

- <http://www.hankinnat.fi/>

SANASTO PIENHANKINNOISSA

Hankinnan tarkoituksenmukaisuus

Mieti mitä haluat hankinnan lopputulokseksi. Ts. millainen tavara tai palvelu vastaa käyttäjän tarvetta ja miten tähän tarpeeseen saadaan vastattua kustannustehokaimmalla tavalla.

Suorahankinta

Alle 5 000 euron suorahankinta tehdään suoraan yhdeltä toimittajalta ilman kilpailutusta. Mikäli hankinnan hintataso tunnetaan, voi tehdä suoran tilauksen. Mikäli hankinnan hintatasoa ei tunneta, se tulee varmistaa. Hintavertailua voidaan tarvittaessa tehdä esimerkiksi selvittämällä hintatasoa puhelimitse tai perustuen lehti-ilmoitukseen tai verkkokauppojen päivähintoihin.

Hintatiedustelu

5 000 – 10 000 euron suorahankinta tehdään hintatiedustelun jälkeen. Hintatiedustelun teossa voidaan hyödyntää esim. Cludia Pienhankintajärjestelmää, kysyä hintoja sähköpostitse tai selvittää hintoja esimerkiksi internetistä.

Tarjouskilpailu

Tarjouskilpailussa hankinnan sisältö määritellään tarjouspyyntöön ja toimittajat tarjoavat tarjouspyynnön mukaisesti. Tarjouspyyntö laaditaan mahdollisimman selkeästi ja riittävän yksityiskohtaisesti.

Yhteishankintasopimus

Kunta voi olla mukana KL-Kuntahankintojen, sairaanhoitopiirin tai muussa yhteishankintasopimuksessa, jossa on kilpailutettu valmiiksi tietyt tavarat tai palvelut. Näin ollen kunnan ei tarvitse itse kilpailuttaa näitä, vaan voi tilata suoraan ko. tavaroita ja palveluja tarpeensa mukaisesti.

Puitejärjestely

Puitejärjestely on sopimuskokonaisuus, joka tehdään yhden tai useamman toimittajan sekä hankintayksikön välille. Järjestelyn tarkoituksena on vahvistaa tietyn ajan kuluessa tehtävien hankintasopimusten ehdot.

Markkinaoikeus

Hankintalain mukaisista hankinnoista (ei pienhankinnoista) voi valittaa markkinaoikeuteen. Asian voi saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi se, jota asia koskee sekä tietyissä tapauksissa eräät viranomaiset. Valittajana voi olla lähinnä alalla toimiva yritys, joka on osallistunut tarjouskilpailuun tai jonka osallistuminen tarjouskilpailuun on estynyt hankintayksiköstä johtuvasta syystä. Kunnan asukkailla tai kunnallisilla luottamushenkilöillä ei ole hankinta-asiassa oikeutta tehdä valitusta markkinaoikeudelle, elleivät he ole asianosaisia.

Kilpailu- ja kuluttajavirasta (KKV)

KKV valvoo julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön noudattamista. Valvonnan tarkoituksena on varmistaa yleisen edun sekä veronmaksajien ja julkisten varojen käytön tehokkuuden kannalta keskeisten periaatteiden, kuten julkisten hankintojen menettelyjen avoimuuden ja syrjimättömyyden sekä tehokkaasti kilpailutettujen hankintamenettelyjen, toteuttaminen. Jokainen, joka katsoo hankintayksikön menettelyllään hankintalainsäädännön vastaisesti, voi tehdä toimenpidepyynnön KKV:lle.

LIITE 1. ASIAKIRJOJEN KOKONAISUUS

Hankintastrategia

Hankintastrategia määrittää hankintatoimen suunnan pitkällä aikavälillä. Siinä asetetaan tavoitteet kunnan hankintatoiminnalle. Hankintastrategialla tavoitellaan suunnitelmallista, koordinoitua ja laadukasta hankintatoimintaa, edesautetaan laadukkaiden kuntapalvelujen järjestämistä, luodaan toimintaedellytyksiä elinkeinoelämälle ja edistetään valittujen painopisteiden kuten kestävän kehityksen mukaista hankintatoimintaa. Hankintastrategia sekä hankintaohjeet toteuttavat osaltaan kuntastrategian ja elinkeinopoliittisen ohjelman linjauksia.

Hankintaohje

Hankintaohje on ohje niiden hankintojen toteuttamiseen, joita hankintalaki eli laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, 1397/2016, säätelee. Hankintaohje käsittelee kansallisen ja EU-kynnysarvojen suuruisten kilpailutusten toteuttamista (kansalliset kynnysarvot ks. kohta 1).

Hankintaohjeessa kuvataan julkisen hankinnan eri vaiheet ja niiden toteuttaminen. Dokumentti sisältää ohjeistusta hankintaprosessin läpivientiin, eri hankintamenettelyihin ja niiden valintaan, tarjouspyynnön suunnitteluun kuten pakollisten vaatimusten ja laadun määrittämiseen, hankinnoista ilmoittamiseen ja tarjousten pyytämiseen, hankintapäätökseen sekä sopimuksen tekoon ja sopimusaikaiseen yhteistyöhön.

Pienhankintaohje

Pienhankintaohje on ohje niiden hankintojen käytännön toteuttamiseen, joita hankintalaki ei säätele, eli sitä sovelletaan pääosin alle 60 000 euron hankinnoissa. Pienhankinnoissa kunnat voivat täten luoda itse parhaimmat tavat hankkia avoimuuden ja syrjimättömyyden rajoissa. Ohjeessa kuvataan, mitä tulee ottaa huomioon pienhankintoja suunnitellessa ja miten erikokoiset pienhankinnat toteutetaan.

Tarjouspyyntömallit

Eri hankinnoille tulee asettaa juuri ko. hankinnalle tyypillisiä pakollisia vaatimuksia sekä laatukriteereitä. Näiden oppimiseen parhain tapa ovat tarjouspyyntömallit, sillä niissä vaatimukset ja laatukriteerit on kuvattu riittävällä tarkkuustasolla kilpailuttamisen toteuttamiseksi. Cloudia Pienhankintajärjestelmään lisätään tarjouspyyntömalleja.